

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 43C/112/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511206043
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2013:1511206043.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou Mgr. Zitou Leimbergerovou v právnej veci navrhovateľa: C. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom O. XX, I., pr. zast. JUDr. Beátou Bronišovou, advokátkou, Račianska 66, Bratislava proti odporkyni: O. G., rod. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S. XXX/XXX, Y. o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom G., K., nar. XX.X.XXXX a A., nar. X.XX.XXXX, t. č. bytom u odporkyne, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, takto

rozhodol:

Súd manželstvo C. G., nar. XX.X.XXXX a O. G., rod. K., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX, ktoré je zapísané v knihe manželstiev A. úradu Y., vo zväzku U., ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X rozvádza.

Súd **z v e r u j e** maloletú K. G., nar. XX.X.XXXX a mal. A. G., nar. X.XX.XXXX do osobnej starostlivosti odporkyne.

Obaja rodičia sú naďalej **o p r á v n e n í** zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

Navrhovateľ je povinný prispievať na výživu maloletej K. sumou 60,- eur mesačne a maloletého A. sumou 50,- eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám odporkyne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd ponecháva úpravu styku navrhovateľa s maloletými deťmi bez obmedzenia.

Účastníci **n e m a j ú** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.3.2011 sa navrhovateľ domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou a žiadal, aby súd zveril mal. deti K. a A. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti odporkyne a jeho zaviazal výživným vo výške 50,- eur mesačne na mal. K. a vo výške 30,- eur mesačne na mal. A. s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú oprávnení obaja rodičia a doplnením návrhu žiadal upraviť styk s maloletými deťmi v rozsahu: každý nepárny týždeň v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod., každé vianočné sviatky od 25.12. od 10.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod., každý veľkonočný pondelok od 13.00 hod. do 18.00 hod. a cez letné prázdniny v danom roku od 1.7. 10.00 hod. do 15.7. 18.00 hod. a od 15.8. 10.00 hod. do 30.8. 18.00 hod. Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou uzavrel manželstvo po dvojročnej známosti, pričom do manželstva vstupovali z lásky.

Spočiatku bývali u svokrovcov, kde v období tehotenstva odporkyne začali konflikty s jej matkou, preto sa presťahovali k jeho rodičom. Odporkyňa sa pohádala aj s jeho matkou a preto sa po troch mesiacoch vrátili k rodičom odporkyne. Nezhody však narastali, preto si na pôžičku kúpili 1-izbový byt na O. ul. v I.. Do ich vzťahu a života však hlboko zasahovala matka odporkyne a následne sa odporkyňa začala čoraz viac zdržiavať aj s deťmi u svojich rodičov v Y., prestala sa starať o domácnosť, prestala variť a prať. Nezakazoval jej návštevy rodičov, ale tráviť u nich 2-3 týždne do mesiaca sa mu videlo neúnosné. Každú ich hádku vždy konzultovala s matkou. Nezhody vyústili k tomu, že po roku a pol prestali spolu intímne žiť, odporkyňa sa zo spoločnej domácnosti odsťahovala natrvalo v decembri 2010.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 2.2.2012 vyjadrila súhlas s rozvodom manželstva, avšak uviedla, že problémy vznikali len z dôvodu, že navrhovateľ nechcel prispievať jej ani svojim rodičom do spoločnej domácnosti. Napriek nesúhlasu jej rodičov sa osamostatnili a presťahovali sa do I.. Podľa jej názoru sa ich vzťah nedá charakterizovať ako harmonický, keďže navrhovateľ často odchádzal zo spoločnej domácnosti, hlavne neskoro večer a cez víkendy odchádzal k rodičom bez nej a dcéry. Jej rodičia je finančne aj inak materiálne pomáhali a nie je pravdou, že do ich vzťahu zasahovala jej matka. Navrhovateľ zrejme ťažšie chápal situáciu, že mal. A. je choré dieťa, s vážnym zdravotným postihnutím a že si vyžaduje zvýšenú starostlivosť a celodennú opateru a aj mal. K. má problémy, chodí do T. špeciálno-pedagogického poradenstva. Potvrdila, že od decembra 2010 nežijú v spoločnej domácnosti z dôvodu, že navrhovateľ ju vyhodil zo spoločného bytu a bola nútená sa presťahovať k rodičom, pričom si zobrala len svoje osobné veci a vecí detí a rodičia navrhovateľa byt „vybielili“. Má vedomosť, že byt na O. je už predaný. Čo sa týka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. deťom, súhlasila s návrhom navrhovateľa s tým, že žiadala výživné určiť vo výške 75,- eur mesačne na každé dieťa s poukazom na nepriaznivý zdravotný stav mal. A.. Uviedla tiež, že ich ďalšie spolužitie nemá význam vzhľadom na ďalší vývoj ich detí ako aj vzhľadom na to, že navrhovateľ ju sklamal ako človek a už mu nedôveruje. Má podozrenia o jeho aktivitách v osobnom živote, nakoľko na sociálnej sieti mu nejaký pán adresuje oznámenie, že je „najlepší v posteli“.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že súhlasí s podmienkami úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom tak, ako boli vyslovené rozsudkom Okresného súdu Levice. Poukázal na to, že má záujem stretávať sa s mal. deťmi, v čom mu však odporkyňa bráni, odmieta mu ich dať k telefónu. Nenavštevuje ich však, už dva roky ich nevidel. Nevie si predstaviť ako by jeho styk s deťmi prebiehal, preto na návrhu o úpravu styku netrval a pokúsi sa s odporkyňou nejako dohodnúť. Uviedol, že nie je pravdou, že odporkyňu z bytu vyhodil. Pri jednej z hádok jej povedal, že keď trávi toľko času u rodičov, má odísť, avšak odporkyňa po tejto hádke zostala doma ešte ďalšie tri týždne a až potom sa odsťahovala a byt nechala kompletne „vybielený“, kým bol on v práci. Priznal, že byt predal, avšak na kúpu bytu čerpali hypotekárny úver vo výške necelých 60.000,- eur a v čase predaja bola nesplatená časť vo výške 62.000,- eur spolu s úrokmi a za túto cenu byt predal. Kúpnu cenu teda použil na úhradu úveru, preto z predaja bytu nič nezostalo. Uviedol, že si je vedomý zdravotného stavu detí a bol by ochotný prispievať na ich výživu viac ako doteraz súdom určených 50,- eur mesačne na každé dieťa, avšak jeho príjmové pomery mu to neumožňujú.

Odporkyňa bola vypočutá prostredníctvom dožiadaného súdu, pričom vo svojej výpovedi žiadala určiť výživné na mal. deti K. a A. v sume 100,- eur mesačne na každé dieťa z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu detí, keď mal. K. je hyperaktívne dieťa a zdravotný stav mal. A. sa považuje za dlhodobo nepriaznivý, vyžaduje si osobitnú starostlivosť, navštevuje ortopedickú ambulanciu, liečba si vyžaduje kúpeľné pobyty a pomôcky. V prípade realizácie styku navrhovateľa s deťmi žiadala, aby sa uskutočňoval lež v jej prítomnosti, nakoľko má podozrenie, že navrhovateľ je gay. Uviedla, že spolu s deťmi býva u rodičov, ktorý jej pomáhajú a z predaja spoločného bytu nedostala od navrhovateľa žiadne peniaze.

Kolízny opatrovník s ohľadom na vykonané dokazovanie odporučil mal. deti zveriť na čas po rozvode do osobnej starostlivosti odporkyne a výživné zo strany navrhovateľa určiť vo výške v rozpätí od 50,- do 75,- eur mesačne na každé dieťa, nakoľko na základe vyjadrenia odporkyne má za to, že výdavky, ktoré spomína v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom mal. detí nie sú až také podstatné. Ide o zvýšené výdavky na ortopedické vložky do topánok, na úhradu ktorých má nárok aj voči štátu, návštevy centra pedagogicko-psychologického poradenstva sú zadarmo a na asistenciu tiež prispieva štát. Je

potrebné zohľadniť aj navrhovateľov príjem, ktorý naozaj nie je veľký a deti ešte nenastúpili povinnú školskú dochádzku.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa so sobášnym listom, rodným listom mal. K. a mal. A., rozpisom príjmov navrhovateľa, potvrdeniami o poberaní rodičovského príspevku a prídavku na dieťa, rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 12P/63/2011-41 zo dňa 6.12.2011, lekáorskými posudkami a správami mal. detí a ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

Účastníci uzatvorili manželstvo dňa XX.X.XXXX, u oboch ide o prvé manželstvo, obaja sú slovenskej národnosti. Posledné spoločné bydlisko účastníkov je na adrese O. XX, I., čím je daná príslušnosť tunajšieho súdu.

Z manželstva účastníkov konania pochádzajú dve maloleté deti K., nar. XX.X.XXXX a mal. A., nar. X.XX.XXXX.

Rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 12P/63/2011-41 zo dňa 6.12.2011 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli mal. deti G., K. a A. zverené do osobnej starostlivosti odporkyne a navrhovateľovi určil vyživovaciú povinnosť k nim vo výške 50,- eur mesačne na každé dieťa, ktorú je navrhovateľ povinný uhrádzať vždy do 15. dňa kal. mesiaca vopred k rukám odporkyne, počnúc dňom 1.12.2011.

Podľa § 18 Zákona o rodine (ďalej len ZR) manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 22 ZR k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 ZR môže súd manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolujitia.

Podľa § 23 ods. 2 ZR súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliada na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 ZR súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 zákona o rodine.

Manželstvo možno vymedziť ako právom upravený zväzok muža a ženy založený spôsobom stanoveným právom, s ktorým právne predpisy spájajú významné právne následky. Základným účelom manželstva je podľa Zákona o rodine založenie rodiny, ako harmonického a trvalého spoločenstva, v ktorom bude zabezpečená riadna výchova detí. Obsahom manželstva sú práva a povinnosti manželov, ich výkon a plnenie, pričom sa tu v plnej miere uplatňuje zásada rovnoprávnosti muža a ženy. Manželia majú v manželstve najmä povinnosť spolu žiť, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, vzájomne si pomáhať, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Manželstvo ako právny vzťah zaniká smrťou jedného z manželov, vyhlásením manžela za mŕtveho a súdnym rozhodnutím o zrušení manželstva rozvodom. K zrušeniu manželstva rozvodom môže prísť len v odôvodnených prípadoch, pričom dôvody, za ktorých možno manželstvo rozviesť sú ustanovené v § 23 Zákona o rodine. Súd môže manželstvo rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené

a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Pri rozhodovaní o tom, či sú splnené podmienky, za ktorých súd môže rozhodnúť o rozvode manželstva, súd berie do úvahy predovšetkým vzájomný vzťah medzi manželmi a doterajšie spolužitie a jeho dĺžku. Intenzitu narušenia vzťahov medzi manželmi treba skúmať aj s ohľadom na to, či je manželstvo schopné plniť svoj spoločenský účel.

V danom prípade súd zistil, že účastníci spolu po dobu viac ako 2 rokov nežijú a intímne sa nestýkajú. Vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov je hlboko a trvalo rozvrátené a že možnosť obnovenia manželského spolužitia nie je reálna, nakoľko obaja prezentovali k zachovaniu manželstva odmietavý postoj. Zhodnými výpoveďami účastníkov mal teda súd za plne preukázané, že počas vyššie uvedenej doby medzi účastníkmi nedochádza ani k plneniu viacerých zo základných mravných postulátov, vyjadrených v ustanovení § 18 Zákona o rodine, a to vernosti, rešpektovaní dôstojnosti, vzájomnej pomoci, spoločnej starostlivosti o deti a vytváraní zdravého prostredia pre výchovu detí, na dodržiavaní ktorých je založené harmonické a fungujúce manželstvo. Súd mal za to, že rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletých detí účastníkov konania, pričom v tejto súvislosti prihliadol na zhodne vyjadrený názor manželov. Za príčinu rozvratu manželstva súd považoval najmä rozdielnosť pováh, názorov a záujmov a v neposlednom rade neschopnosť oboch manželov komunikovať, prispôbiť sa, ako aj úplnú absenciu snahy o riešenie nezhôd a konfliktov.

Podľa § 113 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) je s konaním o rozvod manželstva spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 ZR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 ZR súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 2 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností súd konečnému návrhu čiastočne vyhovel, keďže účastníci konania vyjadrili súhlas so zverením mal. detí do výchovy odporkyne. Ohľadne určenia výšky výživného zo strany navrhovateľa súd vychádzal zo zistení odôvodnených potrieb mal. detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, teda navrhovateľa.

Mal. K. v súčasnosti navštevuje A. školu v Y., je vo veku 7,5 roka, je hyperaktívne dieťa, navštevuje T. podagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v P. a má asistentku, ktorá sa jej venuje každý utorok. Užíva lieky na podporu imunity, navštevuje oftalmologickú a neurologickú ambulanciu. Mal. A. je dieťa vo veku 4,5 roka a na základe posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice sa jeho zdravotný stav považuje za dlhodobu nepriaznivú, ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť od 1.10.2011 z dôvodu diagnózy M - M mozgové ochrnutie. Dieťa navštevuje ortopedickú a neurologickú ambulanciu a absolvuje rehabilitačné pobyty. Odporkyňa má zvýšené výdavky len v súvislosti so zdravotným stav mal. detí, ktoré zatiaľ nenastúpili na povinnú školskú dochádzku. Odporkyňa je v súčasnosti na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 190,- eur mesačne a rodinné prídavky na mal. deti v sume 44,02 eur mesačne. Navrhovateľ pracuje ako cukrár v spol. W., s.r.o., prevádzka Cukráreň P. a jeho čistý mesačný príjem v r. 2010 predstavoval priemerne 388,87 eur, v r. 2011 405,19 eur a v období od januára do októbra 2012 predstavoval sumu 394,21 eur.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporkyňa je schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o mal. deti, v tomto ohľade žiadne pochybnosti v konaní nevyvstali, súd preto maloleté deti zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti odporkyne. Ich zastupovanie a správu ich majetku ponechal na oboch rodičov, keďže v konaní neboli preukázané žiadne tak závažné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, aby bol jeden z rodičov vo výkone svojich rodičovských práv obmedzený, resp. aby im bol ich výkon pozastavený (§§ 28 a 38 ZR). Vychádzajúc zo zásady, že rodičia sa podieľajú na výžive svojich detí obaja podľa svojich schopností a možností, prihliadnúc ku skutočnosti, že na osobnej starostlivosti maloletých i zabezpečovaní ich potrieb sa v prevažnej miere podieľa odporkyňa, súd mal za to, že oprávneným potrebám mal. K. a mal. A., ako aj schopnostiam a možnostiam oboch rodičov zodpovedá výživné v určenej výške. Súd prihliadol i ku skutočnosti, že účastníci nemajú inú vyživovaciu povinnosť. Na základe vyjadrenia navrhovateľa ponechal súd jeho úpravu styku s mal. deťmi bez obmedzenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 veta prvá OSP, podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania v konaní o rozvod manželstva, pričom súd nezistil také pomery niektorého z účastníkov, ani okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,

v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,

odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.